

**RZECZNIK
PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, dn. 27 lutego 1992 r.

RPO/94044/92/III/302/JM

Pan
Lech MILEWICZ
Prezes Zakładu
Ubezpieczeń Społecznych

ul. Czerniakowska 16
W a r s z a w a

Szanowny Panie Prezesie

Zwróciła się do mnie p. Teresa J. zam. ...
twierdząc, że w sierpniu 1991 r.
zmarł jej mąż, który wraz z nią pobierał zasiłek dla bezrobot-
nych. Ponieważ utrzymuje sześcioro dzieci, nie posiada żadnego
gospodarstwa rolnego, aby męża pochować zmuszona była pożyczyć
pieniądze, których nie jest obecnie w stanie zwrócić, bowiem
Inspektorat ZUS w G. odmówił jej prawa do zasiłku pogrze-
bowego.

Stanowisko Inspektoratu ZUS w G. nie wydaje się
jednak w świetle obowiązujących przepisów trafne.

Stosownie bowiem do art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 17 grud-
nia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecz-
nego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 30, poz. 143
z 1983 r. ze zm.) zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmier-
ci pracownika pozostającego w zatrudnieniu lub korzystającego
z urlopu bezpłatnego albo pobierającego zasiłek chorobowy lub
macierzyński.

Treść powołanego przepisu wskazuje, że prawo do zasiłku
pogrzebowego przysługuje w razie śmierci pracownika, która miała
miejsce w czasie trwania "zatrudnienia", względnie nawet w cza-
sie gdy pracownikowi udzielony został "urlop bezpłatny", którego

okres - zgodnie z art. 174 § 2 kp nie podlega wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Ponadto dalsza treść art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. prowadzi do wniosku, że zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmierci w czasie pobierania zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego. Użycie przez ustawodawcę w omawianym przepisie po wyrazach..."pozostającego w zatrudnieniu" - wyrazu "lub" oraz po wyrazach..."z urlopu bezpłatnego" - wyrazu "albo" upoważnia do przyjęcia poglądu, że zamiarem ustawodawcy było objęcie uprawnieniami do zasiłku pogrzebowego nie tylko w sytuacji, gdy śmierć pracownika nastąpiła w czasie trwania stosunku pracy, lecz także w czasie urlopu bezpłatnego, którego okres nie wpływa na uprawnienia pracownicze jak również w sytuacji po ustaniu stosunku pracy, lecz w czasie pobierania zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego - art. 6 ust. 1 i art. 33 ust. 1 pkt 2 omawianej ustawy.

Według art. 17 obowiązującej w dacie śmierci męża zainteresowanej ustawy z dnia 29 grudnia 1989 r. o zatrudnieniu (Dz.U. Nr 75, poz. 446 ze zm.) okresy pobierania zasiłków, o których mowa w art. 12 i 15 wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych... - dalsza treść tego przepisu zawierająca pewne uwarunkowania nie jest adekwatna do przypadku zainteresowanej i ponadto została pominięta w treści analogicznego przepisu art. 24 ust. 1 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 16 października 1991 r. o zatrudnieniu i bezrobociu (Dz.U. Nr 106, poz. 457) .

Skoro intencją obu w/w ustaw jest obok sytuacji "nabycia" uprawnień, także sytuacja "zachowania" uprawnień pracowniczych w związku z pobieraniem zasiłku dla bezrobotnych, to nie wydaje się, aby istniały merytoryczne przeszkody w przyjęciu poglądu, że mąż zainteresowanej zmarł w czasie uprawniającym ją w rozumieniu art. 41 pkt 1 w/w ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. - do zasiłku pogrzebowego.

Gdyby Pan Prezes nie podzielił przedstawionego poglądu proszę o skorzystanie w stosunku do zainteresowanej z prawa przy-

znania jej - z uwagi na szczególną sytuację rodzinną i materialną - zasiłku pogrzebowego w drodze wyjątku - art. 57 w/w ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r.

Ponieważ nie ma pewności, czy zainteresowana złożyła wniosek zawierający przedmiot jej roszczeń uprzejmie proszę ze względu na prawdopodobnie zbliżający się termin ich przedawnienia o potraktowanie jako wniosku, załączonej do niniejszego pisma, jej skargi do Rzecznika z dnia 6 stycznia 1992 r.

Powołując się na art. 14 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. Nr 109, poz. 471 z 1991 r.) oczekuję na wiadomości o podjętej decyzji.
zał. 1

Łączę wyrazy poważania

Prof. dr Tadeusz Zieliński

kk